

ABS vraagt Demir menselijker en werkbaarder beleid

nieuws

Met een duidelijke boodschap trok een delegatie van het Algemeen Boerensyndicaat (ABS) naar het kabinet van Vlaams omgevingsminister Zuhair Demir (N-VA). “Genoeg is genoeg. Altijd en overal de zwarte piet toegeschoven krijgen en zonder een toekomstperspectief zitten, is zwaar, zeer zwaar”, zo zei voorzitter Hendrik Vandamme aan minister Demir. “De overheid moet haar beleid menselijker en werkbaarder maken.”

🕒 23 JUNI 2021 – LAATST BIJGEWERKT OM 23 JUNI 2021 17:57

Lees meer over:

beleid

natuur

stikstof

Noodoproepen uit de sector

De aanleiding voor het bezoek aan de minister zijn de dagelijkse noodoproepen die ABS, zijn jongerenorganisatie JABS en vrouwenafdeling VABS dagelijks ontvangen van landbouwgezinnen die niet meer weten hoe ze alles op een correcte manier voor elkaar kunnen krijgen. “Het gaat dan zowel om de complexe en voortdurend wijzigende regels als om de manier waarop de overheid dezer dagen te werk gaat bij het uitvaardigen van allerhande regels en bij het uitvoeren van controles”, vertelt Vandamme.

De ABS-voorzitter vindt het opvallend dat de overheid de voorbije maanden de mond vol had over het emotioneel en psychisch welzijn bij landbouwers en er zelfs rondetafels werden georganiseerd, terwijl er in de praktijk niets verandert. “Regeldruk en continue stress door herhaaldelijke controles en handhaving worden genoemd als belangrijke oorzaak. Het verwondert ons dan ook dat geen enkele administratie daar in hun werking rekening mee houdt en dat gedragscodes enkel een doekje voor het bloeden zijn”, stelt Vandamme vast.

De voorzitter merkt op dat, mochten landbouwers volgens de wettelijke uurroosters van 38 uur per week werken, dan had men bijkomend 2 VTE’s nodig om het werk rond te krijgen op een landbouwbedrijf. “Zowel het fysieke als het administratieve werk moet gedaan worden om geen boetes voor laattijdige registraties, dossierindiening of inzaaidata te riskeren. Bovendien stellen we vast dat controles ook na 19 uur durven gebeuren. Mogen onze landbouwers naast hun dagtaak geen familiaal leven meer hebben?”

Geen instroom meer van jonge landbouwers?

De landbouworganisatie ziet dat er elke dag kandidaat-landbouwers afhaken omdat ze de stap niet meer durven zetten. “De huidige gang van zaken dreigt ervoor te zorgen dat kandidaat-landbouwers dat er op korte termijn nog amper instroom van jonge landbouwers zal zijn. Dat betekent nog minder

diversiteit onder de landbouwbedrijven. Dat is niet wat wij als ABS willen en dat is niet wat de doorsnee Vlaming wil binnen zijn welvarend Vlaanderen”, luidt het.

“**Wij roepen de overheid op om onze landbouwgemeenschap opnieuw perspectief te geven. Dat kan niet door steeds meer en moeilijkere regelgeving op te leggen**”

Hendrik Vandamme - Voorzitter ABS

Voor ABS is de maat vol. “Wij roepen de overheid op om onze landbouwgemeenschap opnieuw een perspectief te geven. Dat kan door het beleid menselijker en werkbaarder te maken. Dat kan door naar landbouwers en hun vertegenwoordigers te luisteren, door oor te hebben naar onze goedbedoelde voorstellen. Maar dat kan niet door steeds meer en moeilijkere regelgeving op te leggen”, benadrukt de voorzitter. Hij vraagt dat er bij elke beslissing, bij elke regelgeving die uitgevaardigd wordt, een automatische reflex komt die nagaat of die verantwoord toepasbaar is op een familiaal landbouwbedrijf.

Onschuldig tot schuld bewezen is

In een gesprek met Vlaams omgevingsminister Zuhail Demir deed ABS zelf alvast een paar voorstellen voor beleidsacties die het mentale en fysieke welzijn van de landbouwers ten goede kunnen komen. De minister nam uitgebreid de tijd om de ABS-delegatie te woord te staan en ze luisterde naar elk individueel verhaal van de kleine groep landbouwers die naar haar kabinet was afgezakt.

Om het welzijn van landbouwers te verbeteren, vraagt ABS dat landbouwers niet langer als potentiële overtreders en schuldigen benaderd worden door controlerende administraties. “Er moet menselijker gehandeld worden. Een proces van sensibiliseren, begeleiden, waarschuwen en pas nadien sanctioneren is volgens ons de enige en juiste werkwijze om beleid te voeren. Vandaag wordt zeer vaak meteen sanctionerend opgetreden met zware administratieve boetes, zelfs wanneer de negatieve impact op de omgeving of voor de overheid verwaarloosbaar of onbestaand is”, meent Hendrik Vandamme.

In dat kader wordt ook verwezen naar de invoering van het kunstmestregister. “Waarom werd voor de ontwikkeling van deze tool niet meer samengewerkt met landbouwers, zoals het Departement Landbouw en Visserij dat doet voor hun e-loket?”, vraagt Vandamme zich af. “Op het eerste zicht ziet het digitale kunstmestregister er goed uit, maar in de praktijk botsen landbouwers op vele obstakels. Om de kunstmest correct te registreren is er sowieso een ingevulde verzamelaanvraag nodig, maar die timings lopen niet gelijk.” ABS roept de Mestbank dan ook op om echt te luisteren naar de opmerkingen en voorstellen van landbouwers, zeker met oog op de evaluatie van MAP6 en de voorbereiding van MAP7.

De minister erkende dat de introductie van het digitale kunstmestregister niet van een leien dakje is gelopen. “We zullen daarom het eerste jaar beschouwen als een jaar van proefdraaien waaraan een grondige evaluatie zal gekoppeld worden zodat de nodige bijstellingen kunnen gebeuren”, antwoordde Demir aan de ABS-delegatie. Waar ze eerst zei dat er geen boetes zouden volgen, nam ze die woorden wel terug. “We zullen de nodige soepelheid aan de dag leggen, maar de landbouwers die doelbewust frauderen moeten natuurlijk wel aangepakt worden.”

“**Landbouwbedrijven zijn er in al hun diversiteit op basis van beslist beleid uit het verleden. Nu de ene of de andere vorm uitspuwen, is een brug te ver voor ons**”

Hendrik Vandamme - Voorzitter ABS

Stop de framing

Volgens de ABS-voorzitter wijst de uitspraak van de minister er opnieuw op dat ze de landbouwers als schuldigen benadert. “We verwachten van beleidsmakers dat er met meer respect over landbouwers-ondernemers wordt gesproken en dat we niet steeds moeten lezen en horen dat landbouwers doelbewust dé vervuilers zijn van het milieu”, reageerde Vandamme.

Hij vraagt ook dat er een einde komt aan het tegen elkaar opzetten van regio's en bedrijfstypes. "Deze familiebedrijven zijn er in al hun diversiteit op basis van beslist beleid uit het verleden. Zij hebben dus met de toestemming van de overheid hun weg uitgestippeld. Nu de ene of de andere vorm uitspuwen, is een brug te ver voor ons. Achter elk bedrijf zit een familie die hard werkt en die zich vandaag in de steek gelaten voelt, zonder antwoorden te krijgen hoe het nu verder moet. Framing is gemakkelijk, maar een uitweg aangeven is veel moeilijker."

Ruim vijf jaar na datum

Het stikstofdossier is een ander dossier dat zwaar op de maag ligt van de ABS-leden. "We begrijpen de moeilijke situatie waarin we in Vlaanderen zitten, maar door de grote onduidelijkheid van de ministeriële instructie en de richtsnoeren beginnen nu wel veel praktische problemen naar voor te komen", was te horen. Wat de richtsnoeren betreft is er volgens de landbouworganisatie nog veel te veel onduidelijkheid. "De vrijheidsgraad in de beoordeling door de dossierbehandelaars is nog steeds te ruim.

Enig perspectief is nodig en daarom vraagt ABS dat aflopende vergunningen van rechtswege een verlenging krijgen zonder bijkomende voorwaarden, tot wanneer het definitief stikstofkader er is. Er moet ook zo snel mogelijk een duidelijke datum komen over wanneer deze definitieve regeling kan ingaan. 1 december wordt daarbij naar voor geschoven. Daarnaast moest er ook duidelijkheid komen over flankerende maatregelen, met sluitende garanties dat er voldoende budget wordt vrijgemaakt. "Wij aanvaarden niet dat veehouders opdraaien voor historisch juridisch geklungel en nalatigheden in de schoot van de Vlaamse overheid", benadrukte Vandamme.

“
We zijn nu ruim vijf jaar verder en we kunnen alleen maar concluderen dat het probleem is vergroot

Lieven De Stoppeleire - Agro- en natuurconsulent ABS

Dat ABS was afgezakt naar het kabinet van Demir met een doodskest en een oude affiche met als slogan 'Geen boerenkerkhof in Vlaamse velden' die al vijf jaar eerder werden gebruikt bij een actie in het kader van stikstof, noemt de organisatie "symbolisch". "Er werden toen rode en oranje bedrijven aangeduid. We hebben toen aan onze leden verteld dat de maatregelen die de overheid toen heeft opgelegd nodig waren om de toekomst van de sector veilig te stellen. We zijn nu ruim vijf jaar verder en we kunnen alleen maar concluderen dat het probleem is vergroot", aldus Lieven De Stoppeleire, agro- en natuurconsulent bij ABS.

Getuigenissen van landbouwers

De problemen rond het huidige stikstofbeleid werden ook gestaafd met getuigenissen van ABS-leden. Maaïke Vandeputte uit het Heuvelland getuigde over het onheil dat haar ouderlijk bedrijf trof vorig jaar toen een uitslaande brand heel het bedrijf vernielde. "Wij willen nu graag overschakelen op pluimvee in plaats van melkkoeien, maar daar krijgen we geen vergunning voor", legde ze geëmotioneerd uit aan de minister. "De ene zware klap volgt de andere op."

Ook Ann Dieleman die samen met haar man een vleesveebedrijf met eigen uitsnijderij uitbaat in Moerbeke, kan geen vergunning krijgen om een nieuwe stal te bouwen. Nochtans hebben wij een heel modern bedrijf dat de meest dier- en milieuvriendelijke technieken hanteert. Als we die nieuwe stal kunnen bouwen, dan kunnen we ook alle dieren die geboren worden op ons bedrijf, afzetten via de eigen uitsnijderij. Maar dat gaat nu niet."

Bart Vergote nam tien jaar geleden een gesloten varkensbedrijf over van zijn ouders. In 2020 bouwde hij een nieuwe stal met ammoniakemissiearme technieken, maar twee oudere stallen uit de jaren '80 zijn daar niet mee uitgerust. Die stallen zijn nog vele jaren bruikbaar, maar wat als ik daar in 2030 geen vergunning meer voor krijg? Ik heb niets tegen ammoniakemissiearm, maar nieuwe technieken installeren op oude stallen is niet alleen moeilijk, maar ook duur. Onbetaalbaar zelfs. Als mijn bedrijf moet halveren, dan zal ik een job buitenshuis moeten zoeken. Is dat de richting waarin de overheid familiale landbouwbedrijven wil zien evolueren?"

Jonas Devenyns uit Maarkedal wil graag het ouderlijk vleesveebedrijf overnemen, maar zag een deel gronden verloren gaan door bosuitbreiding. Bovendien ligt het bedrijf kort bij een Speciale Beschermingszone waardoor uitbreiding door de nieuwe stikstofregeling bijzonder moeilijk wordt. “Het doet me echt twijfelen of er voor mij nog een toekomst in de landbouw is weggelegd. Op dit moment lijkt ik eerder geneigd om het bedrijf van mijn ouders niet over te nemen, terwijl dit altijd mijn droom is geweest.”

Speelgoed voor dochter

De minister had begrip voor de moeilijke situatie van de jonge landbouwers. “Helaas zijn de uitdagingen waar we in Vlaanderen voor staan bijzonder groot. Ik betreur, samen met jullie, dat de problemen niet eerder zijn aangepakt. Nu ben ik de boeman”, sprak ze. “Maar we gaan ze moeten oplossen. We kunnen niet niets doen en een economisch kerkhof veroorzaken. De industrie, de transportsector,... ze kunnen allemaal getroffen worden als we niets doen.” De ABS-voorzitter merkte daarbij fijntjes op dat ook landbouw economie is.

De delegatie had ook een landbouwtafereel uitgezet met speelgoeddieren en -figuren in het gras voor het kabinet. Na afloop kreeg de minister dit mee om aan haar dochter te geven. “Deze dieren zoeken nog een onderkomen”, stelde Vandamme. “We hopen dat telkens wanneer je dochter ermee speelt, je aan ons, Vlaamse landbouwers, moet denken. Wij hopen in elk geval dat het uitgebeelde tafereel (een boer op een kruk zijn koe met de hand aan het melken, nvdr) niet de toekomst van onze landbouw symboliseert.”

Bron: Eigen verslaggeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra